

Advies

Rolnummer: LPL. 112

DE BEDRIJFSKOMMISSIEKAMER VOOR LAGERE
PUBLIEKRECHTELIJKE LICHAMEN, ADVISERENDE NAAR
AANLEIDING VAN EEN VERZOEK OM BEMIDDELING EN ADVIES
INZAKE EEN GESCHIL TUSSEN:

De ondernemingsraad van de dienst Gemeentewerken Rotterdam van de gemeente Rotterdam (onderneming), hierna te noemen: de ondernemingsraad, enerzijds

en

het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Rotterdam, hierna te noemen: de ondernemer anderzijds.

Verloop van de procedure

Binnen de gemeente Rotterdam wordt sedert langere tijd gesproken over de vorming van een centrale ondernemingsraad (COR).

Een van de discussiepunten daarbij is de aard en omvang van de bevoegdheden van de COR, de onderliggende or-en, van de hoofden van dienst en van de Gemeentesecretaris.

Bij brief d.d. 13 december 2004 schrijft de ondernemingsraad aan de ondernemer(o.a.) dat zolang niet eerst duidelijkheid bestaat over de bevoegdheidsverdeling tussen alle partijen, de ondernemingsraad zich wenst te distantiëren van de wijze waarop de discussie wordt gevoerd. Eerst moet die duidelijkheid er zijn, daarna kan de COR worden geïnstalleerd.

De gemeente Rotterdam besluit op 9 februari 2005 tot het oprichten van een COR voor de gezamenlijke diensten en deelgemeenten (37 ondernemingen) van het 'concern Rotterdam'.

Daartoe zijn inmiddels de volgende stappen gezet:

- het instellen van een voorbereidingscommissie;
- het houden van een COR-conferentie op 29 september 2005;
- het opstellen van het concept voorlopige reglement en het concept convenant ten behoeve van de COR, inclusief de domeinafbakening tussen Georganiseerd Overleg, COR, en ondernemingsraad;
- een discussiebijeenkomst van de Rotterdamse ondernemingsraden op 3 november 2005;
- het houden van de COR-conferentie op 23 november 2005;

Bedrijfscommissiekamer voor
Lagere Publiekrechtelijke Lichamen, LPL.112

- het besluit d.d. 20 december 2005 tot instelling van de COR per 1 maart 2006.

Bij brief d.d. 25 oktober 2005 doet de ondernemer alle ondernemingsraden – met het oog op de te houden discussie op 3 november 2005 - het concept convenant toekomen.

De ondernemingsraad laat de ondernemer weten dat hij de bespreking van het concept convenant zal verschuiven naar een later tijdstip.

Bij brief d.d. 15 november 2005 schrijft de ondernemingsraad aan de voorbereidingscommissie Centrale Ondernemingsraad Rotterdam dat hij de op te richten COR vooralsnog als een overlegplatform wenst te beschouwen en dat alle in de WOR omschreven bevoegdheden bij de onderliggende ondernemingsraden zouden moeten blijven (wel overleg, geen besluitvorming op COR-niveau).

Daarnaast geeft de ondernemingsraad aan dat hij de voorgestelde structuur en samenstelling te complex vindt. Voorgesteld wordt om vanuit ondernemingen die verwantschap vertonen eerst wordt overgegaan tot het instellen van een groepsondernemingsraad. Een derde bezwaar heeft betrekking op het ontbreken van een evenredige samenstelling binnen de COR.

Tijdens de COR-conferentie van 23 november 2005 wordt besloten dat de procedure die moet leiden tot de instelling van de COR wordt vervolgd. Om dit proces zo goed mogelijk te begeleiden wordt een or-platform ingesteld.

De gezamenlijke ondernemingsraden gaan akkoord met de instelling van de COR, te installeren op 1 maart 2006. In het voorlopige reglement van de COR wordt vastgelegd dat iedere onderneming wordt vertegenwoordigd in de COR met één stem en één zetel.

Behandeling van het geschil

Bij brief van 15 december 2005, aangevuld bij brief d.d. 6 januari 2006, heeft de ondernemingsraad het geschil ter bemiddeling c.q. advisering als bedoeld in artikel 36, derde lid, van de WOR voorgelegd aan de Bedrijfscommissie voor de Overheid.

Dit geschil is door de Bedrijfscommissie ter behandeling doorverwezen naar de Bedrijfscommissiekamer voor Lagere Publiekrechtelijke Lichamen (hierna: de Kamer).

De ondernemer heeft bij schrijven d.d. 26 januari 2006, zijn visie gegeven betreffende het geschil.

De Kamer heeft partijen in de gelegenheid gesteld om op 14 februari 2006 tijdens een zitting van de Kleine Commissie – welke de Kamer uit haar midden heeft samengesteld voor de uitvoering van het mondelinge gedeelte van de bemiddelingsprocedure – hun standpunten toe te lichten.

Namens de ondernemingsraad zijn verschenen, de heer R. de Heer (plv. voorzitter van de ondernemingsraad en de heer H. Kanters (secretaris van de ondernemingsraad).

Namens de ondernemer zijn ter zitting verschenen de heer drs. E.J. Overgaauw (juridisch adviseur) en mevrouw mr. E.T. Wieringa-van Rees (Beleidsadviseur Arbeidsvoorwaarden) .

Bedrijfscommissiekamer voor
Lagere Publiekrechtelijke Lichamen, LPL.112

Desgevraagd hebben partijen aangegeven in te stemmen met een verlenging van de 2-maanden-termijn waarbinnen de Kamer het advies behoort uit te brengen.

Voorts heeft de ondernemingsraad laten weten het advies wel als bindend te beschouwen. De ondernemer beschouwt het advies niet als bindend. Hierdoor is ook de ondernemingsraad niet aan het advies gebonden.

Omvang van het geschil

Ter beoordeling wordt voorgelegd of de ondernemingsraad een gegrond bezwaar heeft tegen de instelling van de COR Rotterdam.

Standpunt van de ondernemingsraad

De ondernemingsraad is van mening dat het instellen van een COR binnen de gemeente Rotterdam onder de door de ondernemer gestelde condities afbreuk doet aan de WOR en de medezeggenschap binnen de gemeente Rotterdam.

De ondernemer heeft de Gemeentesecretaris als overlegpartner (bestuurder) aangewezen ten behoeve van de COR. Echter, deze functionaris heeft geen rechtspositionele positie om te kunnen optreden als overlegpartner, omdat binnen het concern Rotterdam de zeggenschap over de diensten en deelgemeenten is toegekend aan de wethouders. Om dit probleem te ondervangen is de ondernemer overgegaan tot het instellen van een concernberaad voor de hoofden van diensten, het overgrote deel van de 37 ondernemingen is hierin vertegenwoordigd. De Gemeentesecretaris is benoemd tot voorzitter van dit concernberaad.

Voorts heeft de ondernemer besloten tot de oprichting van het OR-platform, bestaande uit 37 vertegenwoordigers van de 37 ondernemingen. Dit verhoudt zich niet tot het bepaalde in artikel 6 WOR, de medezeggenschap op grond van de WOR, dus de COR dan wel het platform mag ten hoogste uit 25 leden bestaan. De ondernemingsraad heeft voorgesteld om binnen een aantal kleinere diensten een GOR op te richten om dit probleem te ondervangen. De ondernemer wenst dit voorstel niet in overweging te nemen c.q. te aanvaarden.

Standpunt van de ondernemer

Omdat in het overleg met de medezeggenschap steeds meer onderwerpen aan de orde komen die van gemeenschappelijk belang zijn ten aanzien van alle of een meerderheid van de organisatieonderdelen van de gemeente Rotterdam, heeft de ondernemer op 20 december 2005 besloten met ingang van 1 maart 2006 een COR in te stellen en de Gemeentesecretaris aan te wijzen als bestuurder in de zin van de WOR.

Ten aanzien van de bezwaren van de ondernemingsraad merkt de ondernemer het volgende op.

Het bezwaar ten aanzien van de aanwijzing van de Gemeentesecretaris als bestuurder dient als ongegrond te worden afgewezen. De zeggenschap over de diensten berust bij de ondernemer. Ingevolge artikel 46d, aanhef en sub a WOR zijn politieke ambtsdragers uitgesloten van de toepassing van de WOR. De ondernemer heeft de Gemeentesecretaris aangewezen als bestuurder, aangezien deze functionaris de hoogst aangestelde medewerker binnen de gemeente is. De positie die deze functionaris binnen de bedrijfsorganisatie inneemt doet hieraan niet af.

Door de ondernemingsraad is erop gewezen dat het aantal leden van de COR zich niet verhoudt met het bepaalde in artikel 6, eerste lid, WOR. Ook dit bezwaar

Bedrijfscommissiekamer voor
Lagere Publiekrechtelijke Lichamen, LPL.112

moet worden afgewezen aangezien voornoemd artikellid niet van toepassing is op de samenstelling van de COR, verwezen wordt naar artikel 34, eerste lid, WOR. Het derde bezwaar van de ondernemingsraad heeft betrekking op het instellen van de GOR voor kleinere diensten. De ondernemer wijst ter zake er op dat het initiatief tot de instelling van een GOR bij de ondernemingsraden van de betreffende diensten ligt en niet bij deze ondernemingsraad. Dit bezwaar kan dus ook geen doel treffen.

Tot slot heeft de ondernemingsraad in algemene zin opgemerkt dat de instelling van de COR afbreuk doet aan de WOR en de medezeggenschap binnen de gemeente Rotterdam. Dit bezwaar is niet nader onderbouwd, doch indien de ondernemingsraad bedoelt aan te geven dat hij bezwaar heeft tegen de instelling van een COR als zodanig, wijst de ondernemer er op dat de goede toepassing van de WOR met zich meebrengt dat hij een COR instelt. Gelet op het feit dat steeds meer sprake is van aangelegenheden van gemeenschappelijk belang voor de 24 dienstonderdelen en de 11 deelgemeenten, is de ondernemer verplicht een COR in te stellen. De ondernemer noemt bij wijze van voorbeeld de navolgende onderwerpen: integriteitbeleid harmonisatie personeelsbeleid, management developmentbeleid, mobiliteitsbeleid, invoering van concern bedrijfsvoeringssystemen en belangrijke wijzigingen in de organisatiestructuur van het concern Rotterdam.

Ter zitting verkregen inlichtingen

Tijdens de bijeenkomst van de Kleine Commissie op 14 februari 2006 heeft de ondernemingsraad toegelicht dat de vraag welke bevoegdheden de Gemeentesecretaris moeten worden toebedeeld ten behoeve van het overleg met de COR de kern is van het geschil.

Tot nu toe werden de concernbrede onderwerpen door ieder Hoofd van Dienst besproken met de ondernemingsraad van zijn dienst en gaf iedere individuele ondernemingsraad al dan niet zijn instemming dan wel positief advies aan de voorgenomen besluiten. De ondernemingsraad voert aan dat hij weliswaar niet is overtuigd van de noodzaak om een andere behandelwijze in te voeren dan die nu wordt toegepast, maar dat hij zich niet (langer) verzet tegen de invoering van de COR.

Ten aanzien van de Gemeentesecretaris als overlegpartner van de COR merkt de ondernemingsraad op dat de Gemeentesecretaris weliswaar de hoogste ambtenaar is binnen de gemeente Rotterdam, maar dat de beslisbevoegdheid ligt bij de ondernemer. Naar het oordeel van de ondernemingsraad heeft het Hoofd van Dienst (de huidige overlegpartner van de ondernemingsraad) reeds nu feitelijk meer bevoegdheden dan de Gemeentesecretaris zal krijgen. Ter onderbouwing van dit standpunt voert de ondernemingsraad aan dat het Hoofd van Dienst slechts te maken heeft met het Diensthooftoverleg. De Gemeentesecretaris daarentegen moet tevens een akkoord hebben van de ondernemer. De ondernemingsraad voert aan dat problemen zullen ontstaan wanneer de bevoegdheden van de Gemeentesecretaris niet duidelijk worden vastgelegd. De ondernemingsraad meent dat een oplossing zou kunnen worden gevonden wanneer de 30 Hoofden van Dienst een overlegpartner aanwijzen die het overleg over concernbrede zaken voert met de COR. Een door de diensthooften aangewezen overlegpartner zal de gevolgen van concernbrede collegebesluiten per dienst kunnen overzien en hij kan in de richting van de diensten sturend optreden. Tot slot voert de ondernemingsraad aan dat het hem erom is te doen dat, los van de optie waarvoor uiteindelijk wordt gekozen, de bevoegdheden van de overlegpartner van de COR duidelijk worden vastgesteld.

Van commissiezijde hiernaar gevraagd licht de heer De Heer toe dat ook de belangen van de dienst Gemeentewerken een rol spelen. In de aanloop naar de instelling van een COR is vanuit de ondernemingsraad Gemeentewerken voorgesteld om, gezien de omvang van de dienst Gemeentewerken, in de COR een andere stemverhouding toe te passen die meer recht doet aan de omvang van de dienst. Alhoewel de besluiten binnen de ondernemingsraad van Gemeentewerken net als binnen de COR worden genomen bij meerderheid en niet altijd alle leden het met elkaar eens zijn, meent spreker dat met een aangepaste stemverhouding de belangen van de dienst gemeentewerken in de COR beter tot hun recht zouden komen. De ondernemingsraad heeft echter de te hanteren stemverhouding inmiddels geaccepteerd en het verzoek aan de Bedrijfscommissie beperkt zich dan ook tot hetgeen hij aan het begin van de bijeenkomst heeft aangeduid als kern van het geschil.

De ondernemingsraad is van oordeel dat zolang de bevoegdheden van de Gemeentesecretaris niet duidelijk zijn gedefinieerd, de COR zijn werkzaamheden niet kan aanvangen.

Namens de ondernemer wordt naar voren gebracht dat ook nu er nog geen COR is, de ondernemingsraden van de individuele diensten veelal overleggen met niet beslisbevoegde overlegpartners. De invoering van de COR zal daaraan niets veranderen. Het probleem vloeit namelijk voort uit de WOR. In de WOR is immers opgenomen dat de leden van het college van burgemeester en wethouders niet kunnen optreden als bestuurder in de zin van de WOR. In reactie op de door de ondernemingsraad gegeven kernachtige beschrijving van het geschil wordt namens de ondernemer aangevoerd dat de ondernemer van plan is om de ondernemingsraad tegemoet te komen door voor de Gemeentesecretaris een algemeen mandaat op te stellen ten behoeve van het overleg met de COR. Spreker merkt evenwel op dat majeure onderwerpen niet onder dit algemene mandaat zullen vallen. Ten aanzien van de specifieke majeure onderwerpen zal de ondernemer een apart mandaat moeten geven. De beslisbevoegdheid ten aanzien van alle onderwerpen waarover de Gemeentesecretaris overleg voert met de COR blijft echter bij de ondernemer. Voor wat betreft de verdeling van bevoegdheden tussen de ondernemingsraden en COR voert spreker aan dat de diensten veelal de huidige bevoegdheden zullen behouden, maar dat een aantal (gemeente brede) onderwerpen concernbreed zullen worden geregeld. Overleg met een centraal medezeggenschapsorgaan is in dat kader dan ook noodzakelijk. Spreker wijst er nog op dat de ondernemer inmiddels een aantal onderwerpen naar zich toe heeft getrokken die voorheen tot de bevoegdheid van de Hoofden van Dienst behoorden. Ten aanzien van deze onderwerpen is het Hoofd van Dienst dan ook niet langer bevoegd te besluiten. Indien de ondernemingsraad met het diensthoofd zou overleggen over deze onderwerpen, dan overlegt de ondernemingsraad met een partner die onbevoegd is besluiten te nemen over de bewuste onderwerpen. De ondernemer merkt voorts op dat in het recente verleden is gebleken welk nut een COR kan hebben. In het kader van de oprichting van een Shared Service Center voor het concern Rotterdam, is door de ondernemingsraden een or-platform opgericht. Dit platform verricht voorbereidende werkzaamheden voor de ondernemingsraden ten behoeve van de eenduidigheid in de advisering door de individuele ondernemingsraden. De bestuurder wijst erop dat juist een COR bij

uitstek geschikt is om bij dergelijke processen als concernbreed medezeggenschap orgaan op te treden.

Ten aanzien van het voorstel dat de ondernemingsraad zojuist tijdens de bijeenkomst heeft gedaan, merkt spreker op dat dit voorstel de medezeggenschap binnen het concern Rotterdam niet zal verbeteren. In dit kader wijst hij erop dat indien de Hoofden van Dienst de overlegpartner kiezen die het overleg zal voeren met de COR over de concernbrede aangelegenheden, deze overlegpartner waarschijnlijk verder van de ondernemer zal staan dan de Gemeentesecretaris. Het mandaat en de beslisbevoegdheid van deze overlegpartner zal als gevolg van de afstand tot de ondernemer (nog) beperkter zijn dan dat van de Gemeentesecretaris. Spreker wijst de ondernemingsraad nogmaals erop dat de ondernemer de concernbrede onderwerpen centraal wil bespreken. Deze bevoegdheden zijn reeds of zullen binnenkort worden weggenomen bij de Diensten. In het kader van de hiervoor geschetste verandering ligt het niet in de lijn der verwachting dat de ondernemer belangrijke besluiten zomaar zal mandateren aan de Gemeentesecretaris dan wel een andere overlegpartner .

Van commissiezijde hiernaar gevraagd laat de ondernemer weten dat ook de ondernemer niet is gebaat bij een Gemeentesecretaris die geen enkele bevoegdheid heeft in het overleg met de COR. Over de bevoegdheden van de Gemeentesecretaris wordt nog overleg gevoerd tussen het concernberaad en de Hoofden van dienst. Welke bevoegdheden de Gemeentesecretaris uiteindelijk krijgt staat op dit moment dan ook nog niet vast. Voorts zullen op grond van de ervaringen die in de loop der tijd worden opgedaan nieuwe bevoegdheden worden toegevoegd en andere bevoegdheden worden weggehaald. In ieder geval zal na het eerste jaar een evaluatie plaatsvinden waarbij zeker ook gekeken zal worden naar de bevoegdheden en het mandaat van de Gemeentesecretaris. Spreker is dan ook van oordeel dat de COR per 1 maart 2006 moet starten en in overleg moet treden met de Gemeentesecretaris.

Ten aanzien van de in het dossier aanwezige “kruisjeslijst” voert de heer Overgaauw aan dat de onderwerpen die onder de bevoegdheid van de COR zullen gaan vallen op dit moment nog tot de autonome taken van de ondernemer behoren. Tot nu toe worden besluiten ten aanzien van regelingen op deze gebieden niet ter instemming of voor advies voorgelegd aan de individuele ondernemingsraden.

De ondernemer legt vervolgens de vraag voor of de ondernemingsraad wel ontvankelijk is in zijn verzoek. Spreker wijst in dit kader op artikel 36 van de WOR waarin is aangegeven dat een belanghebbende zich kan wenden tot de Bedrijfscommissie. De bevoegdheid tot het instellen van een COR ligt bij de ondernemer. Spreker meent dat de COR als belanghebbende zou kunnen worden aangemerkt in een discussie over de bevoegdheden van de Gemeentesecretaris als zijn overlegpartner, maar deze is nog niet opgericht. Spreker ziet geen belang voor de ondernemingsraad en meent dat het verzoek van de ondernemingsraad reeds daarom niet ontvankelijk zou moeten zijn.

In reactie op de opmerking van de ondernemer geeft de voorzitter een toelichting op de term belanghebbende zoals deze wordt gehanteerd in de WOR. De voorzitter wijst de ondernemer erop dat onder belanghebbende in ieder geval

wordt begrepen de in de onderneming of bedrijfstak werkzame organisaties van werknemers, in de organisatie werkzame personen, de ondernemingsraad en de ondernemer. De ondernemingsraad Gemeentewerken moet dan ook worden aangemerkt als belanghebbende bij het besluit tot instelling van een COR.

Naar aanleiding van hetgeen naar voren is gebracht ziet de voorzitter aanleiding de bijeenkomst kort te schorsen. Alvorens partijen de zaal verlaten verzoekt de voorzitter partijen tijdens de schorsing het volgende te overwegen: “Zou het geschil kunnen worden opgelost indien de ondernemer een intentieverklaring opstelt waarin is opgenomen dat zo spoedig mogelijk een mandaatconstructie wordt opgesteld waarin wordt vastgelegd welke bevoegdheden de Gemeentesecretaris heeft om met de COR tot afspraken te komen over concernaangelegenheden?”

Na een korte schorsing laat de ondernemingsraad weten positief te staan ten opzichte van het voorstel van de Kleine Commissie. Voor hem is een dergelijke intentieverklaring voldoende.

De ondernemer laat weten dat hij extern bevoegd is het college van burgemeester en wethouders te vertegenwoordigen. Intern heeft hij deze bevoegdheid niet. Hij kan dan ook niet instemmen met de door de Kleine Commissie geformuleerde oplossing. Hij licht toe dat hij de verzochte toezegging niet kan doen.

De voorzitter stelt vervolgens vast dat geen sprake is van een geslaagde bemiddeling. De voorzitter deelt mede dat de Bedrijfscommissie voldoende informatie heeft voor haar advies en dat dit advies ongeveer vier weken na de bijeenkomst aan partijen zal worden gestuurd. De voorzitter dankt de aanwezigen voor hun komst naar, en hun inbreng tijdens de bijeenkomst en sluit de vergadering.

Relevante bepalingen uit de WOR:

Artikel 33

1. De ondernemer die twee of meer ondernemingsraden heeft ingesteld stelt tevens voor de door hem in stand gehouden ondernemingen een centrale ondernemingsraad in indien dit bevorderlijk is voor een goede toepassing van deze wet ten aanzien van deze ondernemingen.
2. De ondernemer die meer dan twee ondernemingsraden heeft ingesteld stelt voor een aantal van de door hem in stand te houden ondernemingen een groepsondernemingsraad in indien dit bevorderlijk is voor een goede toepassing van deze wet ten aanzien van deze ondernemingen.
3. (...)

Artikel 34

1. Een centrale ondernemingsraad bestaat uit leden, gekozen door de betrokken ondernemingsraden uit de leden van elk van die raden. Voor ieder lid kan een

plaatsvervanger worden gekozen, die dezelfde rechten en verplichtingen heeft als het lid dat hij vervangt.

2. Indien een of meer groepsondernemingsraden zijn ingesteld, kan de centrale ondernemingsraad in zijn reglement bepalen, dat die raad, in afwijking van het bepaalde in het eerste lid, geheel of ten dele zal bestaan uit leden van die raden. Voor ieder aldus gekozen lid kan een plaatsvervanger worden gekozen, die dezelfde rechten en verplichtingen heeft als het lid dat hij vervangt.
3. Het aantal leden dat uit elke ondernemingsraad of groepsondernemingsraad kan worden gekozen, wordt vastgesteld in het reglement van de centrale ondernemingsraad. Het reglement bevat voorts voorzieningen dat de verschillende groepen in de centrale ondernemingsraad vertegenwoordigd zijn. De betrokken ondernemingsraden of groepsondernemingsraden worden over de vaststelling van de betrokken bepalingen in het reglement gehoord.
4. (...)
5. (...)
6. Ten aanzien van de centrale ondernemingsraad zijn de artikelen 7, 8, 10-14, 15, eerste, tweede, vierde en vijfde lid en 16-22 van overeenkomstige toepassing.
7. Ten aanzien van een groepsondernemingsraad zijn de voorgaande leden, met uitzondering van het tweede lid, van overeenkomstige toepassing.

Overwegingen van de Kamer bij haar advies

Met betrekking tot het door partijen naar voren gebrachte en het ter zitting besprokene, overweegt de Kamer het volgende.

Naar aanleiding van de opmerking van de ondernemer tijdens de bijeenkomst met betrekking tot het belang van de ondernemingsraad, ziet de Bedrijfscommissie aanleiding allereerst het volgende op te merken. Ingevolge artikel 33, eerste lid, WOR is de ondernemer verplicht een COR in te stellen, indien dit bevorderlijk is voor de goede toepassing van de WOR.

Voordat de ondernemer daartoe overgaat stelt hij de betrokken ondernemingsraden in de gelegenheid om hun standpunt kenbaar te maken. Als er bezwaar bestaat bij een ondernemingsraad of de ondernemingsraden, kan hij/kunnen zij na bemiddeling en advies van de Bedrijfscommissie een beslissing aan de kantonrechter vragen (artikel 36, eerste lid, WOR, zie de toelichting op artikel 33, eerste lid, WOR Inzicht in de ondernemingsraad, onder redactie van mr. F.W.H. Vink en dr. R.H. van het Kaar, blz. 186). De ondernemingsraad van Gemeentewerken wordt op grond van artikel 36 eerste lid van de WOR dan ook aangemerkt als belanghebbende. In de zin van artikel 36 van de WOR.

De ondernemingsraad heeft in zijn verzoek naar voren gebracht dat de COR uit maximaal 25 leden mag bestaan en verwijst voor zijn standpunt naar artikel 6, eerste lid, WOR.

De Kamer is van oordeel dat dit standpunt onjuist is. Artikel 6, eerste lid, WOR is van toepassing op ondernemingsraden en niet op de COR of GOR. Artikel 34, derde lid, WOR bepaalt hoe de vertegenwoordiging in de COR wordt vormgegeven ten aanzien van de ondernemingsraden en groepen van personeel in ondernemingen, alwaar geen ondernemingsraad is geïnstalleerd. Artikel 34, zesde

lid, WOR geeft voorts aan welke WOR-artikelen van overeenkomstige toepassing zijn ten aanzien van de COR; artikel 6 WOR ontbreekt in deze opsomming. Van een maximum aantal van 25 leden in een COR is dan ook geen sprake.

In het voorliggende geschil heeft de ondernemer besloten tot de oprichting van een COR ten behoeve van 37 onderdelen van de gemeente Rotterdam. Gelet op het feit dat steeds meer onderwerpen op concernniveau worden behandeld en het gemeenschappelijk belang evident is, is het besluit van de ondernemer om over te gaan tot de instelling van een COR in principe juist. In dit kader merkt de Kamer nog op dat de ondernemingsraad ter zitting heeft toegelicht dat zijn bezwaar niet (meer) is gericht tegen het besluit van de ondernemer een COR in te stellen. Dit besluit behoeft naar het oordeel van de Kamer dan ook niet nader te worden behandeld.

Over het bezwaar van de ondernemingsraad tegen de aanwijzing van de Gemeentesecretaris als overlegpartner van de COR, overweegt de Kamer het volgende.

Tijdens de bijeenkomst op 14 februari 2006 heeft de ondernemingsraad toegelicht, dat zijn verzoek met name is gericht tegen het ontbreken van duidelijkheid over de bevoegdheden van de Gemeentesecretaris in het overleg met de COR.

De Kamer is van oordeel dat de Gemeentesecretaris moet worden aangemerkt als bestuurder in de zin van de WOR omdat hij de hoogst aangestelde medewerker is binnen de gemeente Rotterdam. Zijn functie als overlegpartner is voor de COR (en or-en) is dan ook een gegeven. De COR mag er evenwel op vertrouwen dat de Gemeentesecretaris bevoegd is om namens de ondernemer (het college van burgemeester en wethouders) te onderhandelen en besluiten te nemen. De WOR gaat, gelet op hetgeen is bepaald in onder meer artikel 23b, er ook van uit dat de bestuurder als vertegenwoordiger van de ondernemer tijdens een overlegvergadering besluiten kan nemen. Dit impliceert dat bestuurder en OR tijdens een overlegvergadering ook elkaar bindende afspraken kunnen maken. Krachtens artikel 35 van de WOR geldt dit ook voor een COR.

Dat in de relatie tussen Gemeentesecretaris en (met name) de deelgemeenten en het ambtenarenapparaat van de deelgemeenten geen hiërarchische verhouding is aan te wijzen is een probleem dat door de ondernemer moet worden opgelost, aangezien de bevoegdheden van de deelgemeenten (en diensten) zijn ontleend aan die van B&W.

Uit het rapport van de bestuursdienst aan de leden van de gemeenteraad d.d. 3 juni 2005 is het de Kamer gebleken dat de ondernemer reeds stappen heeft gezet om dit probleem op te lossen. Uit het rapport blijkt onder meer dat:

- de toedeling van bevoegdheden en verantwoordelijkheden aan de deelgemeenten opnieuw wordt overwogen en afgestemd op het concernstelsel;
- het profiel van de Gemeentesecretaris wordt heroverwogen;
- tevens is aangegeven dat het Integraal mandaat- en volmachtsbesluit, waarin staat wat de diensten namens B&W mogen beslissen zal worden herzien en aangepast aan de concerngedachte;
- de Gemeentesecretaris zal bevoegd zijn om beslissingen te nemen over concernaangelegenheden op het gebied van gemeentelijke bedrijfsvoering (personeels- en organisatiebeleid en organisatiewijzigingen, blz.13).

Op grond van het vorenstaande en het ter zitting verhandelde is het de Kamer gebleken dat weliswaar is aangevangen met het overleg dat moet leiden tot een algemene mandaatregeling ten aanzien van de positie van de Gemeentesecretaris binnen het concernstelsel, maar dat vooralsnog niets is vastgelegd. Alhoewel de Kamer van oordeel is dat de gemeente Rotterdam niet kan worden verplicht om

Bedrijfscommissiekamer voor
Lagere Publiekrechtelijke Lichamen, LPL.112

voor de Gemeentesecretaris een mandaatregeling op te stellen, is de Kamer van oordeel dat het om wille van de duidelijkheid in het overleg met de COR maar eveneens in het belang van een goede toepassing van de medezeggenschap binnen het Concern Rotterdam zeer wenselijk is dat het mandaat van de Gemeentesecretaris, zo spoedig mogelijk nadat de COR zijn werkzaamheden heeft aangevangen, in een algemene mandaatregeling wordt vastgelegd.

De Kamer is daarnaast van oordeel dat voor de periode dat nog geen sprake is van een mandaatregeling voor de Gemeentesecretaris het wenselijk is dat voorafgaand aan ieder overleg voor alle partijen duidelijk is welk mandaat de Gemeentesecretaris heeft voor de individuele onderwerpen die in de vergadering zullen worden behandeld.

Desondanks merkt de Kamer hierbij op dat in 1995 bij de invoering van de WOR bij de overheid als één van de verworvenheden van deze wet ten opzichte van de tot dan toe bestaande medezeggenschapsregelingen werd aangegeven dat een OR en een COR zich niet meer ervan hoeven te vergewissen of de overlegpartner wel bevoegd is. Zij mogen daar voetstoots van uitgaan.

Advies

Nu het bezwaar van de ondernemingsraad niet, langer, is gericht tegen het instellen van de COR, ziet de Bedrijfscommissie, geen belemmering voor de instelling van een COR bij de gemeente Rotterdam. Ten aanzien van de overlegpartner van de COR en zijn bevoegdheden, wijst de Bedrijfscommissie erop dat de Gemeentesecretaris gezien zijn positie ten opzichte van de ondernemer en de concernbrede onderwerpen die in de COR zullen worden behandeld de aangewezen overlegpartner is voor de COR. Ten aanzien van de bevoegdheden van de Gemeentesecretaris wijst de Bedrijfscommissie enerzijds erop dat de ondernemer de besluiten neemt en de WOR de ondernemer niet verplicht om in een mandaatregeling vast te leggen welke bevoegdheden de Gemeentesecretaris heeft in het overleg met de COR. Anderzijds wijst de Bedrijfscommissie er wel op dat de COR is ingesteld ter bevordering van de medezeggenschap binnen de gemeente Rotterdam. De COR kan alleen dan een daadwerkelijk een aanvulling betekenen voor de medezeggenschap binnen de gemeente Rotterdam als het voor de COR duidelijk is welke ruimte zijn overlegpartner, de Gemeentesecretaris, heeft in het overleg.

De Bedrijfscommissie adviseert de ondernemer, wettelijk gezien ten overvloede, maar ten behoeve van de lokaal gewenste duidelijkheid dan ook nadrukkelijk om in het kader van een goede uitvoering van de medezeggenschap zo spoedig mogelijk na de instelling van de COR, duidelijkheid te verschaffen aan de COR over het mandaat van de Gemeentesecretaris in het kader van het overleg met de COR.

Den Haag, d.d. 20 maart 2006

De Bedrijfscommissiekamer voor Lagere Publiekrechtelijke Lichamen,
namens deze,

Bedrijfscommissiekamer voor
Lagere Publiekrechtelijke Lichamen, LPL.112

G.J.J.J. Heetman
Voorzitter

M.P. Hofkes
Secretaris

Wanneer partijen ook na dit advies niet tot overeenstemming komen, kunnen zij het geschil, onder overlegging van dit advies, binnen dertig dagen na verzending daarvan, bij gemotiveerd schrijven voorleggen aan de Rechtbank, sector Kanton, (artikel 36, vierde lid, van de WOR).